

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

III. De Papæ Potestate Spiritali, Et Temporali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

IV. Pontifex Christianorum. V. Summus Pontifex. VI. Princeps Sacerdotum. VII. Vicarius Christi. VIII. Caput Ecclesie. IX. Fundamentum. X. Pastor ouilia Domini. XI. Rector Domus Dei. XII. Custos Vineae. XIII. Pater & Doctor omnium. XIV. Praesul Apostolica Sedis. &c.

III. DE PAPÆ POTE- STATE SPIRITALI.

QVÆSTIO XIV.

*An Papa quaestiones Fidei ac Mo-
rum infallibili iudicio definiat?*

LUTHERVS *lib. de Conciliis*: CALVINVS *Instit. l. 4. c. 7. §. 28.* Sic & omnes Luthero-calvinista, superantes hærefiarcham Nilum, pertendunt: Papam vt Papam, etsi cum Generali Concilio quid definiret, esse posse hæreticum in se, hæresinque alios docere: Et de facto docuisse: Calvinus narrat quædam cum Cardinalibus docuisse; Animã vnã cum corpore extingui.

II. Erronea N. L. I. Papam, vt Papam, esse posse hæreticum, & de facto docuisse hæresin: sed, si absque Conc. generali definiat. Sic & plures Parisienses vt Gerson, Almain, Alphonsus à Castro, Adrianus IV, quæ infallibilitatem in Ecclesia, non in Papa, constituunt.

III. Sententia, Alberti Pighii *lib. 4. Hierarc.* Papam, etiam solum quid definientem, non posse errare.

AUTOR. Sed omnes eæ sententiæ reprobantur. 1. Vt malitiosa hæresis. 2. Vt periculosa: & erronea quoque, si accedat pertinacia pugnax: 3. Vt non sit probabilis. 4. Igitur sequitur media talis.

Papa, vt Papa, siue cum Cardinalibus,

siue cum Concilio, siue sine his solus, nõ potest quicquam definire hæreticum, ab Ecclesia tota Credendum. Sic Communis cæterorum omnium Doctorum, Infallibilitatem constituit in Pontifice, non in Concilio. Debet tamen Papa facere quod in se est, idoneos consulendo. Qui enim promissit Finem, promissit & Media Christus. Est de Fide.

I. Quia Luc. 22. *Simon, Simon ecce,* &c. *Ego autem rogavi pro te, vt non.* &c. 1. Sententia Parisiensium vult, oratum pro Ecclesia; Cuius figuram Petrus representabat.

AT, falsum vtrumque. Quia Dominus personam designauit vnã, *Simon, Simon; pro Te; Fides Tua; & Tu.* Et incipiens loqui in plurali, *expetiuit vos,* mutauit formam in singularem, *Te, Tua, Tu, Et Tu aliquando conuersus confirma fratres Tuos.*

2. Alii volunt, oratum pro dono perseverantiæ Petri solius.

AT secus est: Pro ea Petri, Apostolorum, & Fidelium Electorum orauit Ioann. 17. *Pater Sancte serua eos in nomine tuo, quod dedisti mihi.*

2. Quod autem pro Petro rogatum patet ex designatione personali; & distinctione hac: *Satan expetiuit vos.* &c. at verò *Tu confirma.* &c. Tamen illud Petro exoratum donum etiam ad Successores eius pertinet, Ecclesiæque Unitatem: Sicut promissio, collatioque Clauium.

Itaque duo hic impetrauit privilegia Petro: 1. Fidem fixam & stabilem contra omnes tentationes, quoad seculo. 2. Gratiam infallibiliter Docendi. Si non primum; certè secundum peruenit ad Successores. De vtroque restantur S. Patres apud *Bell. libr. 4. de Pont. c. 1.* Palerè

Pulcrè occupat Theophyl. in 22. Luc. *Quamuis breui tempore concutiendus sis, Petrecum ter me negabis; habes recondita semina fidei. Etiam si folia abiecerit spiritus inuadentis; radix tamen uiuet, & non deficiet fides tua.*

II. Matth. 16. *Super hanc Petram ædific. &c.* Tam enim Papa est Petra, quã Petrus fuit: quia eadem perstat Ecclesia, Ecclesiæque fundamentum: hoc uerò non à Domo, sed domus ab illo accipit firmitatem stabilem. Ita & S. Patres. Hinc S. Greg. lib. 4. epist. 32. docet Episcopum Constantinop. non posse dici *Uniuersalem*, caputque Ecclesiæ; quòd ea in Sede fuerint hæresiarchæ; ut Macedonius, Nestorius, Sergiusque.

III. Ioan. vi. *Pasce oues meas.* Per hoc Petrus, eiusque successores, facti sunt Pastores & Doctores: ergo tota Ecclesia eos audire sequique tenetur; n̄ errare uelit.

DI CES. Oportet Deum audire magis, quam homines.

RESP. Redè: at per Ministrum suū Christi que Vicarium loquitur Deus infallibilis: Hinc ad eum vnum, etiam ab Ecclesiis, sunt appellationes. Hic enim errauit nunquam; at sine hoc errarunt aliquando Concilia: Vnde Papa est supra Concilium; uti Caput supra corpus. Deinde aliquando cogi nequeunt Concilia; ut, per CCC. annos ob persecutiones: quibus solus Papa definiuit omnia, aut multa.

IV. Figura fauet, *Exod. 28.* Iubet Dominus in Rationali scribi: *Veritas & Doctrina*: ut exponunt Aug. & Hier. Causa est, *Deut. 17.* ut omnes dubium requirāt à Pontifice, eiusque voci obediant, sub pœna mortis. Vnde monet Petrus Ra-

vennas Eutychetem, *ut his, quæ à beatissimo Papa scripta sunt, obedienter attendat: Quoniam B. Petrus, qui in propria Sede & uiuit, & præsidet, præstat quærentibus fidei ueritatem.*

V. Experientia testatur duplex: Prior: Omnes Sedes Patriarchales in hæresim aliquando incidisse. Altera: Solum Papam Rom. sine Concilio, multas hæreses & hæresiarchas condemnasse: ut Pelagium, Priscill. Iouin. Vigilium. &c. At, ut in Symb. Expos. Ruffinus, *in Ecclesia Vrbis Rom. neque hæresis ulla sumpsit exordium; & Mos ibi seruetur antiquus.* Quibus quinque argumentis docetur infallibile iudicium Papæ in rebus Fidei.

VI. Neque Ecclesia Rom. particularis errare potest, perstante ibi Sede Pont. Ita S. Patres; estque de fide. At Sedem Apost. nunquam posse ab ea separari ac transferri; ideoque nec errare posse; piè creditur sic; ut contrarium tamen non sit erroneum, minus hæreticum. Piè creditur: I. Quia translata Sedes nunquam adhuc fuit; cum præsentissimæ tamen uerferint occasiones: Vt in Ethnicorum persecutionibus; In Gothorum irruptionibus vrbe ab Gensericò captâ, ab Totila etiam euersâ: In Romanorū rebellionibus contra Papas exulare coactos: In Pontificum mora per LXX annos in Gallia, 2. Adhæc, teste S. Marcello & Leone Papis, & S. Ambr. iussu Christi Petrus Sedem fixit Romæ: qui tamen id solum narrant, non definiunt.

VII. Nec in Moralibus; quæ toti præscribit Ecclesiæ aut ad salutem necessaria, ut per se bona; errare Papa non potest. I. Quia promissio Christi deficere

Y ret

ret in road salutem necessaria: Ioan. 16. *Cum venerit ille Sp. Veritatis, docebit vos omnem veritatem.* Luc. 22. *Rogavi, ut non deficiat fides tua.* 2. Quia in naturaliter necessariis nunquam deficit Deus; ergo minus in supernaturalibus. 3. Quia sequeretur etiam errare Papam in fide posse. Fides enim docet omnem Virtutem.

QVÆSTIO XV.

Quæ obijciuntur contra infallibilem firmitatem Papalem?

LVTHERANI, itemque CALVINIANI, cæterique certatim, iunctim, ac mixtim in vnam feruntur ac rabiunt Papæ infallibilitatem. Plaustra iaciunt conuictorum, calumniarum, & mendaciorum. Potissimum tamen, quibus pugnant, Ratio est, & Historia.

I. EX RATIONE. 1. Canones docent, Papam non posse iudicari, nisi à fide deuiet: ergo potest deuiare.

A T, ij loquuntur de errore personali, non de iudiciali.

2. Si solius Papæ sit iudicium infall. ergo nil opus Conciliis.

A T, Non debet Media negligere Papæ ordinaria.

3. Cyprianus de Rebaptizandis hæreticis sentit contra Papæ sententiam.

A T, hæc solum fuit comminatoria, patet ex Aug. Vincentio. A peccato tamen ægrè excusatur Sanctus Cyprianus.

4. Conc. Africanum dicit, Concilium prouinciale minus posse errare, quam Papam.

A T, in iudicio Facti particularis; non autem Fidei.

5. Nilus ait. Potest Papa labi in alia vi-

tia: ergo & in hæresi: vt qui; Tit. 1. *Confitentur se nosse Deum, facti autem negant.*

A T, totum id ex natura, qua homo, potest Papa: ex gratia autem Assistentiæ S. Spiritus non potest in fide errare, nisi vitiosissimus foret.

II. EX HISTORIA congeruntur ab Lutheranis, & Calvin. &c. in Pontifices cum plures multa errata, peccata, &c. sed mendacia; quæ videre est apud Bellarmin. libr. 4. de Pontific. cap. 8. p. 172. usque ad 15.

QVÆSTIO XVI.

*Quis Summus & ultimus omnium in Ecclesia questionum Iudex?
An Scriptura?*

LVTHERANI, CALVINIANIQUE, & omnes Verbum Scriptum concludunt, penetrantque altius, ad vsque Interni spiritus sui cuiusq. Critirium: quin in cælum aspirant, ac Vltimum in terris Iudicem Deum esse vociferantur. Vide in Luthero-calvin. part. 1. quæst. 2. Quibus huc eorum adhaerentia firmamenta; Sed infirmata in Colloquio Ratisbonensi, Anno M. DC. I.

I. OBIE. Id vnicum solum est nomen Iudexque, quod nec Additionem patitur nec Detractionem (nisi à Deo) rerum pertinentium ad Religionem: Tale est Verbum Scriptum: Cui superadditas Traditiones nullas habuere Iudæi.

RESP. Contrariam Scripturæ Traditionem nullam, concedo: at Conlectaneam; nego. Nam ad Pentateuchum additus est Iosue, cæterique libri & Prophetæ de rebus religionis. Præter quæ Scripta habuerunt Traditiones: Vt remedium peccati originalis pro scemineo sexu, pro infantibus ante octauum præreptis circumcisioni; Item libros Moy-

Moyſis eſſe Moyſis : Et Sacerdotes legem explicabant iuxta literam ſcriptam, ſed & iuxta ſenſum traditum: illa, non hic, conſtabat cunctis.

11. OBIIC. Dominus, *Matth. 23.* iuſſit caueri Phariſeos.

AT, quoad Mores, non Doctrinam,

2. Sacerdotes mali erant.

AT, quoad Mores: nec omnes.

3. Caiphas errauit Pontifex, cum toto Synedrio.

AT, ſub paſſionem Chriſti expirabat illius Pontificatus: quòd Chriſtus eſſet verus Pontifex: alioquin Caiphas fuiſſet ſupra Chriſtum. Neque omnem poteſtatem amiſerat, ſed Summā; hic prophetauit: *Melius eſt vnum. &c.* Vnde Aaronicum Sacerdotium durabat adhuc ſecundum quid.

4. Aaron Pont. errauit vitulum conſtituendo. &c.

AT, peccauit vi coactus permittendo Vitulum; non definiendo. Summum tamen Sacerdotium erat in Moyſe, qui Aaronem conſecratur ut Sacrificaret: Et verò etiam Moyſes ſacrificauit *Exod. 29.* Itaque in hoc Summus erat Magiſtratus Eccleſiaſticus & Politicus. Aaron tamen Summus dicitur reſpectu auctoritatis, quorum primus erat ſicut Petrus poſt Chriſtum primus & Summus ſequentium.

5. VRIAS Pontifex commiſit idololatriam aram renouando.

AT, error erat Facti, non Doctrinæ definiētis. Item erat perſonæ, non officii, aut Iudicii. Neque hoc implicat.

6. *Jeremia 6.* Omnes Sacerdotes errant.

AT, non vniuerſaliter accipi debet ſemper, quod ſonat vniuerſaliter.

7. Exempla Principum ſunt, qui ſuas reformationes inſtituerunt ſecundum Verbum Scriptum, vti normam.

AT, fuit id eis norma; principalis; ſed non ſola.

8. Deus punit omnes, qui à Scripto Verbo, quacunque intentione & modo, recedebant: ergo ſolum eſt norma: Ob tranſgreſſionem verò legis non Scriptæ nemo punitus vnquam eſt.

AT, illi puniti ſunt in actis ſuis Diſſentaneis à Scriptura. Alterum eſt falſum. Nam ante Moyſen per 2000. annos nulla fuit Lex Scripta: Item Inter Gentiles ab Orbe Cond. ad vſque Chriſtum fuit Eccleſia Dei aliqua; Lex autem ſcripta nulla: Vtrobique tamen puniti ſunt tranſgreſſores. Item, *3. Reg. 13.* Panes propoſitionis comedens punitur: non tamen in legem Scriptam peccarat. Item, Rechabab traditam à Patre, non ſcriptam legem tranſgredi verentur. Item, Non omnia dogmata poſſunt è Scriptura deduci euidenter, remota Eccleſiæ Auctoritate. Hinc, *Eph. 5.* dicitur, *Super edificati ſuper fundamentum Apoſtolorum: non ſuper Scripta Apoſtolorum: Adæquatam verò Eccleſiæ fundamentum eſt, Vox Apoſtolica docens.* *Matth. 28.* *Docete eos ſeruare omnia, qua præcepi: Reſtè: Sed non ſola: nam ea etiam, quæ docturus erat Sp. Sanctus. Si enim in Eccleſia eſſe debet ad quem offenſæ referantur; quanto magis ad quem res Fidei? Et teſtatori licet viuâ voce ad Scriptum teſtamentum addere: ſic & Apoſtoli, ſicut acceperunt, licet trade-
re voce viuâ.*

9. *Gal. 1.* *Si quis predicauerit Euangelium aliud præter id. &c.* Y 2 AT,

AT, *Aliud* non sunt Traditiones illi consentaneæ. Et ibi *πάρα* significat *Contra*, sic Patres, vii. Rom. ult. *præter doctrinam*. Sic Erasmus.

10. *Deut.* 17. dicuntur *Iuxta Legem* docentes audiendi; non *extra*, vel *præter* eam. Et ibidem solum de politicis agitur.

AT, & Iuristæ *juxta Legem* decidunt, quando casum in Lege non expressum definiunt. *Juxta* enim denotat *Consentaneum quod Legi*, non *Dissentaneum*. Et ibi est mentio de omnibus causis: nam generaliter dicitur, *Inter causam & non causam*.

Quid quod *Traditio* sit *Lex* in cordibus scripta? Quod *Deut.* 4. 5. 12. dicta, non sunt ad scripta solum præcepta restringenda? quia Deus ait, *Nihil addes ad ea quæ Dixi*, non *quæ Scripsi*. Non dicitur, *Hoc tantum fac quod scribo*; sed *quod præcipio tibi*. *Omnis* itaque scripta *doctrina est utilis*, 2. Tim. 3. *ut perfectus sit homo*: Sed non sola est Sufficiens. Non igitur sola Scriptura omnium esse controuersiarum Iudex sufficiens potest.

Q V Æ S T I O. XVII.

*Iudex Summus & in terris ultimus
controuersiarum per Ecclesiam
an Papa?*

LUTHERANI & CALVINIANI quæ effatiant, quæstio præcedens aperuit: & patet *Luthero-calv. p. 1. q. 4.*

SVASORIAS eorum Instantias nostris probationibus hic subiiciam. Alias repetere *ex part. 1. q. 4.*

AVTOR. Scripturam per se solam esse omnium Contr. Iudicem Non potest sic DOCEO. I. In omni Rep. bene ordinata Iudex est, necessarius præter

Legem Scriptam: Sed Ecclesia est non minus bene ordinata, quam vlla sit Politia. Ergo. Iudex verò est ideo necessarius, qui litem cognoscat; Legem explicans declaret sententiã latã; contemptores sententiã compellat. At hæc Scriptura per se non potest; quia non audit per se.

1. DICUNT. Audit Deus per Ministros; compellit per pium Magistratum. Ministerium est custos tabulæ, informans interpretando; non dominans conscientis præconit pronuncians: Nec habens absolutam, sed restrictam ad Verbum Scriptum, potestatem interpretandi: Et quam diu sequitur illud, tam diu est infallibilis interpretatio.

AVTOR. Ecce; Ergo Scriptura per se non esse potest iudex; sed opus habet Ministerio interpretis. At huic non in omni controuersia Scripturam aliam Scriptura suppeditat; imò de aliquibus controuersis nulla vsquam est Scriptura: ut infra patebit. Quin & inter ipsos interpretes quandoque cooritur controuersia: quis definiet? Non Deus, quia inuisibilis: Non Scripturas, quia vel dubia est interpretibus, vel nulla suppetit: Non Ministri, quia dissentiant in sensu. Ergo alio opus Iudice infallibili, visibili, audibili. Vbi autem Iudex est fallibilis, ibi potest populus errare, errante Iudice. Imò debet errare: quia in re dubia tenetur populus, deposito dubio, sequi Magistratum; cetero qui foret is Iudex sui Magistratus, & supra hunc, quod absurdum.

2. DICUNT. Non tenetur populus sequi Magistratum: quia hic non respondebit pro eo.

AVTOR. At, *obedite præpositis vestris*, H. b. 13. *& subiaccete eis: ipsi enim perungunt*

lant pro nobis tanquam rationem redderunt.
Neque populus peccat, sequens in dubio Magistratum; secus, si in re expressè mala. Quia de illis habet mandatum parendi, etiam discolis: Et de his præceptum plus obediendi D E O; quam hominibus.

II. P R O B A T I O. Nec solum Scriptum Verbum, nec ipse Sp. Sanctus, ut in eo loquitur, esse potest Iudex supremus. Nam huius est ita euidenter pronunciare sententiam ut victo, victoribus; constet. At hoc Biblia præstare nequeunt.

1. D I C V N T: Pronunciant euidenter, licet contumax non agnoscat. Ideo cæptum iam iudicium consummabitur in altero sæculo, ubi & contumax agnoscat. Nam & Iudæi contra Christum ipsum contumaces erant.

A V T O R. A T I Sic nulla posset hic finiri controuersia. 2. Iudæi sciebant se esse condemnatos ex parte Christi iudicis.

2. D I C V N T: Christus apud Iudæos sustulit officium partis, non Iudicis.

A T, falsum hoc.

III. P R O B. Iudex debet posse dirimere omnes lites religionis: at Scriptura sola non potest omnes. 1. Nequit definire, quod die pascha celebrandum: & de eo est articulus fidei, definitus à S. Victore, cum anatizatione Quartodecimanorum, ut hæreticorum: esseque cæpit creditu necessarium ac obseruatu, quod antè fuit liberum ex sola Traditione.

1. D I C V N T. Non licuit Victori liberam ceremoniam definire sub præcepto, ob Coloss. 2. *Nemo vos iudicet in parte diei festi.*

A T, ibi agitur de festis Hebræorum.

Q U A R O: An necessarium in Ecclesia seruare Traditionem de Pascha?

2. D I C V N T, Esse; non fidei ratione, sed Dispositionis Ecclesiasticæ, quam conuellere n. fas.

A T: Sic constat aliquod seruandum esse dogma, quod non est in Scriptura. 2. Euangelium Matthæi esse Matthæi est articulus fidei; ut, qui negaret, esset hæreticus. Sed huius dogmatis iudex non est Scriptura sola: Sicut nec illius: An sit Quintum Euangelium.

3. D I C V N T: Istius Ecclesia fuit iudex, iam testis est; hoc non agnoscat.

A T, remota Ecclesiæ Autoritate doceri è sola scriptura nequit: ergo Ecclesia est iudex. Hinc omnes hæretici prouocarunt semper ad Scripturam; nullus autem ad eum prouocat Iudicem, à quo scit euidenter sese condemnari: ergo Scriptura non sufficienter iudicat. Ut Phariis prouocantes ad Moysen, à Christo eos condemnari opuserat.

IV. P R O B. 2. Thess. 2. *State & tenete TRADITIONES;* quæ sunt præcepta ad fidem pertinentia: neque in Scriptura aperte, neque ex ea euidenter deducuntur, exclusa Ecclesiæ Autoritate. Si tunc licebat non obstantibus Scripturis, ad Traditionem remittere obligatos illi; ergo & nunc licet. Ibidem tempus Antichristi patefecit credendum, quod nusquam in Scriptura erat: Monet ne moueantur à Sensu Apostolico *neque per Scripturam, neque per Traditionem:* ecce diuersa duo.

4. D I C V N T. Rēs de aduentu Antichristi est de fide; non circumstantia temporis. Hæc tamen est tunc ab Apostolo designata, iam verò expletæ sicut Rēs ab Dan obliquè

2. 3. 2. p. 2

prædicta est, nunc verò resignata, factò ipso: ideo credi debet.

AT, iam expletam esse, iamque resignatam non est in Scriptura: ergo ali- quod dogma credendum, quod non est in Scriptura, nec evidenter inde de- duci potest: Ergo nec ea est vnica nor- ma seu Iudex. Idem est de baptizandis Paruulis: credendum est, nec tamen eu- identer ex Scripturis deduci potest: Imò contrarium, scilicet baptizandos solùm qui possunt Doceri. Sique analogiæ Circumcisionis sit standum, tunc octa- uo die baptismus dandus esset masculis, foemellis nullus. Idem est de non re- baptizandis hæreticis. Nam Augusti- nus non potuit id probare contra S. Cy- prianum, reposita Ecclesiæ autoritate. Hac stante lites Ecclesiasticas omnes fi- niuit Ecclesia, & damnauit hæreticos, vt sciretur esse damnatos: quod per so- lam Scripturam præstari nequiuit.

QVÆSTIO XVIII.

*An Iudex omnium Absolutus sit
Ecclesia?*

LUTHERO-CALVINIANI iudicium om- ne tribuunt soli Verbo Dei scripto. Calvinus *Instit. lib. 4. c. 8. §. 2.* Idque doce- re nituntur ex Lege, Prophetis, Apostolis, acratione. Volunt autem Ecclesiam adstri- ctam Scripturæ iudicare, & Deum ipsum per hanc.

AUTOR. At Ecclesia non ad Scri- pturam limitatus solum iudex est; sed absolutus. I. Quia Ecclesiæ iudicio standum est absolutè: Cæteròquin nulla vnquam terminaretur controuer- sia: quod absurdum. Relinqueretur e- nim, post Iudicis sententiam, iudicium partibus.

DICUNT. Harum lis manet tunc ad iu- dicium Extremum; nunc tamen ex parte Rei, & Scripturæ, finita est. Neque enim absurdum est, lites durare inter Christum & dæmonem ad vsque finem mundi.

AT, interim pars neutra cognoscit se esse iudicatam à Scriptura; perstatque lis indeterminata & indiremta; Nec au- ditur Ecclesia, dum de Scripturæ mente disceptatur: quod absurdum. Lis Chri- sti & Satanæ est à Christo diiudicata; scitque Satan.

2. Ab Ecclesia, vt absoluto Iudice fer- tur sententia absoluta & clara, id est, vlti- ma. Sic omnes hæreses ac hæretici iudi- cati sunt & damnati, vt post latam senten- tiam alia nec data sit, nec expectata. Quia pronunciat Ecclesia ex officio & autori- tate absolutè. Hinc sententiæ eius sta- tim executioni mandatæ fuerunt, vt vlti- mæ, nulla disceptatione remanente. V. g. Patres iuxta Scripturam damnarunt Arium; non Scriptura; Huius enim sen- tentiam Ariani non clarè intellexerunt: alioquin non defecissent à fide. Plura supra part. 1. q. 4. Mihi tamen hic subiu- cienda videntur quædam

SVMMARIA DE IV- DICE DECISIO.

CVM IVDEx sit, qui inter partes fert sententiam; NORMA verò, secun- dùm quam ea fertur: Iudex Controuer- siarum, est Ecclesia; eius Norma, est Scri- ptura simul & Traditio: Secundùm hæc fertur sententia bifariam; Vel per Ponti- ficem, Vel per Concilia à Pontifice ap- probata: Et fertur *Infalibiliter.*

DOCETVR. I. EX OFFICIO Iu-
dicis

DICIS: Hic debet pronuntiare sententiam ita, ut uterque litigantium clarè intelligant sententiam latam, hic contra se; ille, pro se: Alioquin non desistent à lite. At Scriptura hoc præstare non potest: Ergo nec esse iudex potest. *Minor:* Quia Lutherani & Calvinistæ jam diu corrillantur de pœdobaptismo, de Veritate Eucharistiæ, de Prædestinatione, de Persona Christi: de Exorcismo; nec tamen inter eos diiudicat Scriptura, ut litigare desistant: aut utriusque sunt pertinaces contra ipsam.

II. EX SCRIPTURA docetur: In qua duo, 2. Cor. 3. *Litera occidit & sensus seu Spiritus vivificans*, teste S. Aug. serm. 70 de temp. At secundùm neutrum potest esse iudex.

I. NON SECUNDUM LITERAM. Quia hæc sola ducit homines in errorem; Nam occidit. **I.** Ita, 2. Cor. 3. *Cum legitur Moyses, velamen positum est super cor eorum Iudæorum, solam literam spectantium, non sensum, id est, Christum non agnoscentium velatum sub ceremoniis.* Unde exprobrat eis, Ioann. 5. *Scrutamini Scripturas: illa testimonium perhibent de me; & non vultis venire ad me.*

2. Ita multos hæreticos occidit *litera sola:* **1.** Ut Sabelliani ex hoc, Ioann. 10. *Ego & Pater Unum sumus:* inferebant Unitatem Personæ, non solum Essentiæ: negabantq; Trinitatem; sed Deum aiebant dici Patrem, quæ creavit omnia: Filium, quæ carnem assumpsit: Sp. Sanctum, quæ nos sanctificat: Indeque & Patrem passum, ac mortuum esse. **2.** Ariani ex hoc, Ioann. 14. *Pater maior me est,* scilicet absolute aiebant etiam quoad Diuinitatem. **3.** *Nicædeniæ* ex hoc, 1. Cor. 2.

Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei, ita colligebant: qui scrutatur, quærit; qui quærit, dubitat; qui dubitat, ignorat; qui ignorat, Deus non est: ergo Spiritus Sanctus non est Deus. At sensus est scrutatur, id est, omnia comprehendit. 1. Paral. 28. Corda scrutatur Deus. 4. Manichæi Nouum Testamentum Veteri contrarium esse docebant ex Litera; omisso sensu. 5. Pelagiani ex hoc Ezech. 18. Filius non portabit iniquitatem patris; negabant peccatum originale. At sensus asserit ita; Filius, qui non est particeps peccati, non portabit. &c. at posteri sunt Adæ peccati participes. **6.** Hæretici olim ex hoc, Ioann. 6. *Caro non prodest quicquam:* colligebant, quorsum ergo resurrectura credetur? Nulla igitur erit resurrectio. Calvinistæ verò sic: Quorsum daret Christus suam Carnem in Eucharistia; cum nil prodest? **AT,** ita *litera occidit:* ergo sensum specta: Si enim *Caro non prodest,* cur *Verbum Caro factum est?*

II. NEC SECUNDUM SENSUM Scriptura sola esse iudex potest.

1. Quia Scriptura, quoad sensum, sæpè obscura est, intellectuque difficilis: Ex quo multas nasci controuersias liquet experientiâ, ut ex fonte hæresium: Non igitur esse Scripturam iudex potest litigantibus de sensu. **1.** Quia clarè nequit pronuntiare sententiam, sic ut partes intelligant & acquiescant: licet alibi ipsa se explicet. Nam neque sic lites finiunt hæretici. Patet in Sectis hodiernis pugnacissimis. *Deinde;* Aliud est, Verba Scripturæ esse clara; aliud Sensum esse clarum: ista claritas pendet ex grammatica; hæc ex Sp. Sancti intentione.

Item

Item quem Scripturæ locum hi putant esse clarum, is obscurus est aliis. Quis dirimet?

2. Quia multorum locorum sensus haberi non potest aliunde, nisi ex Traditione. Vt Matth. 28. *Baptizantes eos in &c.* Siquis fingeret, non opus esse verbali pronuntiatione formæ illius: *Ego te Baptizo in &c.* sufficere mentalem intentionem; ex Scriptura conuincere nequiret: opus Traditione foret. *Item*, ex hoc Ioan. 3. *Nisi quis renatus in aqua. &c.* docemus necessitatem aquæ in baptismo; negant Calvinistæ contra nos & Lutheranos: Dein; qualitas aquæ non exprimitur vsquam: Quis dirimet? Traditio; non scriptura. *Item*, In Cœnæ institutione etiam dixit, *Debetis alter alterius pedes lauare:* Hic non contineri præceptum; at contineri in hoc; *Commedite, & bibite*, asserunt nobiscum: Sed vnde docebitur? Ex sola Traditione: Ergo sola scriptura suimet sensus esse iudex nequit semper.

III. EX PARTE CONTROVERSIARVM docetur. Quia multæ sunt controuersæ religionis, quarum aut nulla, aut non sufficiens definitio ex scriptura sola peti potest: ergo alio opus iudicis. 1. *Vt*, Libros Tobia, Iudith, Sapientia, Ecclesiastici, Machabæorum esse Canonicos negant Luthero-caluinistæ: Quia aiunt non sunt in Canone Iudæorum. En ex Scriptura docere nequeunt, sed ex Traditione Iudæorum; & Christianorum Traditionem respuunt, quæ docet esse eos Canonicos. 2. *Item* de Numero Sacramentorum nil Scriptura; at de septenario, Traditio est Luthero-caluinistis tuus binarius vnde cõ-

stat? Non ex Scriptura, nec ex Traditione: & creditamen volunt. 3. *Item* vbi nomen Sacramenti reperient de Baptismo & Eucharistia in Scripturis? At de Matrimonio inuenitur. 4. *Item*, Vbi inuenitur Sacramenti definitio Lutherana: *Est promissio signo externo annexa* aut Calviniana: *Est ritus habens mandatum Dei, cui addita est promissio gratia*, id est remissionis peccatorum. At hanc annexam Cœnæ promissionem esse nequam dicit scriptura Doceant. 5. *Item* Exorcismos in Baptismo adhiberi possunt bene Lutherani; negant Calviniani. Quis dirimet? Traditio sola; non Scriptura. 6. Et Calvinistæ plures in Baptismo ceremonias vsurpant; de quibus nil in Scriptura: Vt baptizandum coram populo ad concionem congregato: Patrini spondendum de intruendo infante: Nomen ei imponendum: symbolum esse recitandum, Pater noster, aliæque preces: pronuntiandam formulam. De his vbi in Scriptura? 7. *Item*, Lutherus vult, Infantes credere in Baptismo vi Exorcismi: Melancthon, vi Baptismi: Quis dirimet? Scriptura nequit. 8. *Item*, Baptizatos ab hæreticis rebaptizandos esse aiebat S. Cyprianus, negabat S. Augustinus, sola fuit Traditio. 9. *Item*, Vna an trinitum mersione baptizandum: 10. Sabbathum, an Dominica celebranda: 11. B. Maria materne Virgo. 12. Petrus fueritne Romæ Episcopus: 13. Symbolum fidei sitne Apostolicum & Canonicum: 14. In Veteri Testam. fueritne remedium peccati originis, pro scemellis &c. talia diiudicare nequit Scriptura; at potest Traditio.

IV. Pra-

IV. PRAXIS VETERIS TEST. docet. Pontificem non Scripturam esse Iudicem debere. Patet suprà: Vide *Bec. Manual. l. i. c. 5.*

V. PRAXIS NOVI TESTAM. docet idem. I. Circumcisio & legalium Christianis obseruanda? Decidit Concilium; non Scriptura; non Paulus & Barnabas: *Act. 13. 14. 15.* En & alias controuersias; quas Ecclesia determinare debuit; non potuit Scriptura. 1. Quartadecimanorum de Paschatis die. 2. Delapsis post Baptismum, an absoluedi. Negabat Nouatus damnatus anno 255. 3. De Trinitate, an tres realiter distinctæ sint Personæ? Negabat Sabellius; damnatus anno Christi 319. 4. De *opposita* æterna: quam negabat Arius; damnatus anno 325. 5. De Personis in Christo duabus affirmabat Nestorius, vnâ negans; dānatus an. 454. 6. Contrā Eutyches; dānatus ann. 454. 7. Duas in Christo voluntates fingebant Monotelitæ; damnati anno 679. 8. Spirit. Sanctum esse Deum negabant Macedoniani; damnati anno 383. 9. Baptismum validè datum repeti posse aiebat Marcion; damnatus anno 313. 10. Datum ab hæreticis repeti debere aiebat Donatistæ; damnati anno 313. 11. Solis naturæ viribus legem impleri posse aiebat Pelagius; damnatus anno 416. 12. Paruulos nasci in pecc. orig. esseque Baptismo abolendum negabant Pelagius & Coelestius; damnati anno 416 &c. Luthero-caluinistæ fatentur iustè damnatos: At facta est damnatio ab Ecclesia clarè, vt partes sciuerint lententiam; quam Scriptura nequirit ita clarè pronunciare; ac proinde necesse Iudex sola potest.

QVÆSTIO XIX.

Sitne Papa Iuridictio coercitiua, vs possit condire leges, obligare conscientias, punire transgressores?

LUTHERVS lib. 1. de Captiu Babyl. c. de Baptif. ait: *Quis dedit Papa potestatem captiuanda libertatis nostræ, per Baptismum nobis donata? Cum nullus hominum habeat ius vni vs Syllaba constituenda super Christianum hominem; nisi fiat eiusdem consensu.* Similia & alibi. Idem factò monstrauit, cum anno 1520. Corpus Iuris Canonici publicè combustit in togo Wittenbergæ; testibus Cochleæ & Surio. Melanchthon docet idem in *Confess. Aug. art. 28. &c.* Itemque CALVINVS *Instit. l. 4. c. 10. 11. 12.*

Horum doctrinæ summa in tribus consistit. I. Non posse Papam, aut Episcopos vllam veram condere legem, quæ non sit expressè in S. Scriptura. Posse tamen ordinem disciplinæ constituere in aduendo templo, canendis Psalmis, &c. Sed neque hoc cū obligatione conscientiæ, nisi ratione scandali. II. Næc posse eos cogere Christianos ad seruandâ Dei legē; nisi iudicialiter procedendo contra transgressores, aut monendo, inciepan doue. III. Esse excōmunicandi potestatem, sed penes Ecclesiam, id est, Ministros populo consentiente? Sic omnes.

SVADENT istis. I. Matth. vlt. *Docentes eos seruare omnia, quacunque mandauit vobis, sc. mea, non vestra, mandata.*

2. Deut. 4. *Non addetis ad verbum, quod ego loquor vobis, neque minuetis ex eo. D. ut.*

12. *Quod præcipio tibi, hoc tantum facito. non addas; neque minuas, scilicet. præcepta.* 3.

Isa. 33. *Dominus Index, & Legisfer noster.* Iacob. 4. *Vnus est legislator & Iudex.*

4. Ies. 29. *Timuerunt me mandato hominis, & doctrinis.* Sic & *Matt. 15. Marc. 7.* 5.

2. Cor. 3. *Vbi Spiritus Domini, ibi libertas.* Gal. 4. *Qua libertate Christus nos liberauit.*

6. Christus antiquauit leges Diuinas cemo-

Z rcmo-

remoniales & judiciales: ergo minus voluit Humanas imponi, & plures, & grauiores istis iudaicis.

7. 4. Reg. 16. Altare alterum addiderunt templo Achaz & Vrias; at Deus id reprobavit: cap. 17. Samaritæ puniuntur à Deo immixtis leonibus, quod nouis ceremoniis conluissent Deum: cap. 21. Manasses peccauit, quod aras in templo extruxisset, contra præceptum Dei.

8. 1. Cor. 7. Vetat conscientias in hominum redigi: ruitutem: *Nam pretio emti estis, nolite fieri serui hominum. Si potes fieri liber, magis utare.*

9. Conscientia ad solius Dei pertinet forum: Nam homo non potest damnare ad inferos; ergo, nec obligare sub pœna damnationis.

AUTOR. Cùm omnis vera lex sit & directiua & coactiua; utpote quæ, ait Arist. 10. Eth. c. 9. *vim habet immediatè à Deo, vel mediatè*: Cùm homo quoque possit habere auctoritatem in conscientias subditorum sub peccato obligandas: quippe pater audiendus, ut Deus, est: Vnde Rom 13. *Necessitati subiecti estote, non tantum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Nam qui Potestati resistunt, Dei ordinationi resistunt.* Ideo, Eph 6. *Serui obedite Dominis. &c. sicut Christo.*

Idcirco in sua diœcesi Episcopus, Papam in orbe toto eandem habere potestatem in ferendis legibus semper creditum fuit; etiam ad actus per se indifferentes, faciendos necessarios.

L. Ut patet in suffocatis, ac idolothytis cauendis. *Act. 15.* Inque bigamis non ordinandis. *1 Tim. 3.* Sic & Vetus Script. Deut. 17. *Qui superbiert nolens obedire sacerdoti conperto, ex decreto Iudicis morietur.* 1. Cor. 4. *Quid vultis? in virga veniam?* id est, aiunt Chryl. & August. l. 3.

contra Parm. c. 1. in iudiciaria puniendi potestate? Hebr. 13. *Obedite Præpositis vestris.*

2. Traditio perpes probat idem. Nullum fuit vnquam Cœcilium, quod non aliquid præcipiat cum obligatione.

3. Ratio fauet. Quia Lex Euangelica sæpè nimis est vniuersalis, ut determinatione indigeat obligante item, ut Euangelium. Sic ex illo: *Qui mihi ministrat, &c.* fit lex: *Qui continere nolunt, non ordinentur.*

DICO AD I. At & Prælatorum mandata seruari mandauit Deus: *Qui vos audit, me audit.*

AD II. Verbum ibi est Decalogus, nec augendus, nec minuendus. Nam alia præcepta Iudæi multis additis reuocauerunt. *Vel*: Rem præceptam, seu opus, non duplicabit, seu minuetis: *Vel*: non comedetis duos agnos, cum vnus sit præceptus. *Vel*: Non corrupetis adendo, seu minuendo.

AD III. Vnus est primarius ac summus legifer; at & alii sunt subordinati qui à Deo iudicandi sunt, non à subditis.

AD IV. Mandata hominum sunt, quæ nec inspirante Deo, nec ab legitimo Magistratu facta sunt; & ea *Vel* diuina contraria; qualia *Matth. 15.* arguuntur. *Vel* inutilia ac vana; qualia tamen diuinis anteponebant Pharisei, *Matth. 7.* *Vel* bona, sed pluris æstimata, quàm diuina: de quibus ait *Matth. 23.* *Hæc oportet facere, & illa non omittere.*

AD V. Libertas Christiana est in tribus: A peccato: *Rom. 6.* A seruitute moralis legis, quæ pœnam minabatur, & gra-

& gratiam sufficiebat nullam; vti lex Christiana dat. A seruitute ceremonialium & iudicialium Moysis; Non à lege Prælatorum: nam *Obedite Præpositis. &c.* 1. Pet. 2. *Non quasi velamen habentes malitia libertatem.*

AD VI. Antiquauit; quia impleuit, vti figuras veritate præsentæ. Hebr. 7. *Translatio enim Sacerdotio, necesse est, vt legis translatio fiat, id est, mutatio non vt nulla foret lex.* Neque leges Ecclesiæ Vniuersales sunt plures quatuor, de Festis, Ieiuniis, Confessione & Communione: ceteri Canones sunt particulares. Nec sunt graues; cum sint quædam determinationes iuris diuini ad tempora certa.

AD VII. Isti omnes peccarunt peccatum idololatriæ. Nam Achaz extruxit aram ad formam idoli in Damasco: Manassés Militiæ cœli, seu siderum: Samaritæ Babylonicam idololatriam miscuerunt cum Iudaismo.

AD VIII. Vetat seruari hominibus propter homines; sed Deo in hominibus. Ita Chryc.

AD IX. Conscientiæ pertinent ad solum Deum; vel quòd solus eas introspicat: vel, quòd sic legibus eas vinciat, vt sentiant se peccasse in transgressione. Hoc, non isto modo, etiam Magistratus obligat: Et quidem ad pœnam æternam, quatenus violatione legis humanæ Deus offenditur.

QVÆSTIO XX.

Eccunde sua Apostolis, Papa & Episcopis descendit Iurisdictione?

AUTOR. I. Iurisdictione Ordinis, ad Sacramenta administranda, vna

par, & communis est omnibus ritè Ordinatis in Clero, iure diuino, sic instituyente Christo.

II. Iurisdictione exteriori fori interioris, ad regendos Fideles in conscientiis, in actu signato, immediatè à Deo est, vt Ordinis collati; at in actu exercito, ab Episcopo, subditos suos alteri subiiciente. Ita, Eph. 4. *Ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam Prophetas, alios Pastores & Doctores. &c.* Quæ distinctio functionum, cum à Christo manat autore; mutari non potest, nec à Papa, sic, vt nullus sit vsquam Episcopus.

III. Iurisdictione exteriori fori exterioris ad regendos Fideles in foro exteriori, in Totam Ecclesiam. I. APOSTOLIS quidem data est à Christo immediatè: Ioan. 20. *Sicut misit me Pater; & Ego mitto vos.* Ita Cypr. l. de vnit. Eccl. Patet, Act. 1. in Electione Matthiæ. Et Gal. 1. *Paulus Apostolus, non ab hominibus, neque per hominem, sed per Iesum Christum, & Deum Patrem.*

2. Itemque PAPA, sicut Petrus, à solo Christo immediatè suam in totum orbem, accipit Potestatem: quo de supra.

3. EPISCOPORVM autem hæc auctoritas Iurisdictione descendit immediatè à Papa. 1. Teste figura. Num. 11. Deus auferens de spiritu Moysis, dedit LXX. senioribus; non diminuens, ait S. Aug. *quest. 18.* sed deriuans. 2. Regimen Ecclesiasticum cum sit Monarchicum, vt parte 1. liquet, omnem in Vno reside-re Auctoritatem necesse est, inque alios ab vno deriuari: vt à capite in membra, ait Cypr. l. de vnit. Eccl. 3. Si Deus eam immediatè conferret Episcopis Iurisdictione.

tionem, æqualem haberent omnes; sicut illam Ordinis: Foretque de ea quid in Scriptura: Nec Papa eam mutare vel adimere posset: At nihil horum est: ergo. Quæ obiciuntur Vide in *Bell. libr. 4. de Pontif. c. 24. 25.*

Q V Æ S T I O XXI.

An Papa habeat aliquam Jurisdictionem temporalem?

LUTHERANI, vt Magdeburgenses *Cent. 1. l. 2. cap. 4.* inter notas Anti-hæresi referunt duos quos gerit Papa, gladios. *Cent. 8. 9. 10. 11. cap. 10.* Papas de iurisdictione peracerbè castigant. Item que BRENT. vs in prolegomina contra Petrum Soto. Petrus Martyr *inc. 13. Rom.*

CALVINUS *Instit. lib. 4. c. 11. §. 8. 9. &c.* duo cum Lutheranis asserit. 1. Papam ex iure diuino nullam habere temporalem potestatem tum Dominiorum, tum Principum. 2. Non licuisse Papæ & Episcopis accipere dominia, vrbesque. &c. quas habent; esseque possessionem mero latrocinio paratam.

SVADENT istis. 1. Quia, *Matth. 20. Reges gentium dominantur eorum: vos autem non sic: Significat Pastoris officium & Principis res esse magis distinctas, quam vt in vnum hominem coire queant. Quod Moyses vtrumque sustinuit, raro id miraculo factum est. Vbi autem certa forma præscribitur, Civilis gubernatio ei relinquatur, Sacerdotium iubetur fratri resignare. Et merito, est enim supra naturam, vt vnus homo vtrique oneri sufficiat.* 2. Quia *Luc. 12. Quis me constituit Iudicem inter vos? q. d. doctor sum, non rector. Act. 6. Non est æquum nos relinquere Verbum Dei, & ministrare mensis.* 3. Quia *Bern. l. 2. de Confid. Forma Apostolica hæc est: Interdicitur dominatio; indicitur ministratio.* 4. Quia, *2. Tim. 2. Nemo militans Deo implicet se negotiis secularibus.*

AUTOR. Papa non est Dominus

totius orbis. I. Non Absolutus. 1. Quia Petrus solas Oves commisit; at infideles non sunt oves. *1. Cor. 5. Quid mihi de his, qui foris sunt indicare?* 2. Dominus in lib. arbitrio, non in fide fundatur. 3. Nec Episcopi sunt Domini vrbum; nec orbis Papa: teste Alexandro III. Quippe nec Scriptura, neque Traditio est de Clauibus regni terreni.

II. Nec directè est iure diuino vllius loci Dominus Papa, Quia Christus, cuius in terris Vicarius est Papa, regnum temporale non habuit hæreditario: nisi Sceptrum Davidis defecerat: Nec electione populi, nã *Luc. 12. & Ioan. 6.* fugi eligi: Nec iure belli: Nec donatione. Quia, *Ioann. 18. Regnum meum non est de hoc mundo.*

III. Papatamen habet orbis Dominium indirectè, scilicet in ordine ad bonum spirituale: Ob quod potest regna transferre; leges Regum abrogare; sed incidenter, non ordinariè; si derogent Bono spiritali. 1. Quia potestas civilis est subiecta spiritali, vt caro spiritui: Ob fines; quia felicitas temporalis subordinatur æternæ. *Eph. 1. Faciuntque Clerus & Populus vnum Corpus & Ecclesiam.* 2. Petro, *Ioann. vlt. data potestas est triplex: Arcere lupos: Arietum imperus cohibere: pabula ouibus puerbere.* Si ergo è Principe oue lupus eundat, aut tyrannicè arietet in oues; expelli potest. 3. Exemplis liquet. *Ozias, 2. Paral. 26. regno cedere iussus ab sacerdote, ob lepram: hæresios indicem Atalia iussu Ioiadæ Pont. occissa ob cultum Baal, &c. Vide Bellarm. libr. 5. de Pontif. cap. 8.*

IV. Non pugnat cum Verbo Dei cun-

eundem esse Principem & Ecclesiasticum, & Politicum. I. Quia, *Gen. 14.* Melchisedech fuit Pontifex & Rex. Item, *Exod. 18.* Moyses. Item omnis Primogenitus, teste *S. Hieron. in 99. Hebr.* 2. Ratio. Pax & bellum magis pugnant quam temporalia & spiritalia: at vnus Rex præesse potest rogatis & armatis: Quid n̄ & Episcopus? Machabæi erant & Pontifices & Duces. Itemque Heli.

RESPONDEO nunc AD I. Prohibetur tyrannicum dominium Christianis omnibus, non solum Ecclesiasticis. Moyses verò permansit Pontifex & Rex; quia deposuit Aaronem, & suffecit Eleazarum. *Num. 20.* Idque multo exemplo, non raro. Ita *August. 9. 23. in Lex.*

AD II III. IV. Monentur isthic Pontif. & Principes ne minutis ac vilibus misceantur, cum iactura maiorum ac meliorum: Cuius Moysen Iethro monebat: *Exod. 18.* S. Bernardus autē loquitur de eo, quod Pont. vt Pontifex, habet ex Institutione Christi. Vnde ait, *Esto, vt alia quacunque ratione ista tibi vendices; sed non Apostolico iure. Nec enim ille tibi dare, quod non habuit, posuit. Negotia porro secularia sunt parare viduum, negotiari, &c.*

IV. DE ANTI-CHRISTO.

QVÆSTIO XXII.

Antichristus qualis erit, verus Homo?

LUTHERANVS Wolfgangus Musculus in *Locis c. de potest. Minist.* vult vocem ANTI significare Vice, proinde Antichristum esse Vicarium Christi. Sic & Magdeburgenses *Cent. 1. l. 2. q. 4.*

AUTOR. A vti significat simpliciter contrarium alteri in Sede & dignitate. I. Patet ex etymo, quod oppositionem sonat: Vicarius autem non, sed subordinationem sub alio. 2. Cum quæstio hæc sit Fidei, è S. Scriptura decidi oportet, sicque capi vocem *Antichristus*, vt in Scriptura describitur: scilicet, 2. Theff. 2. dicitur is, qui extollitur super omne, quod dicitur Deus. 1. Ioann. 2. Qui negat Iesum esse Christum. Quique, Matt. 24. dicat, se esse Christum. Quod non est esse Vicarium; sed inimicum & mulum. Ita Henr. Stephanus, (licet sit Genuensis Calvinista;) in Thesaurò græcæ linguæ.

II. VERUS ERIT HOMO. I. Nam, 2. Theff. 2. dicitur *Ille Homo peccati.* Dan. 7. *Ecce oculi hominis erant in cornu isto, & os loquens in gentia.* 2. Dein verè morietur; at mors vitam præsupponit. Et Dominus *Iesus interficiet eum spiritu oris sui.* 2. Theff. 2. Vnde, Apoc. 19. *Bestia & Pseudopropheta eius vini missi sunt in stagnum ignis; vt Dathan.* 3. Ad hæc, Qui generatur & nascitur; (vt è familia Dan *Ille Homo peccati*) is verus homo est.

III. Non erit dæmon incarnatus; et si dæmonis domicilium: teste *Damasco l. 4. cap. 27. Beda, Hieron.* Quia creatum suppositum nequit alteri naturæ se hypostaticè adunire.

Dicere, Formandum virtute dæmonis absque semine humano, è sola muliere; erroneum est. Quia id nequit dæmon absque causis secundis.